

Ötvenkilencedik állomás: Szakály

2017. október 31-én a Föld könyve Szakály községbe került, Törő Péter polgármester úr kezeibe.

Amit Hőgyésről írtam két héttel korábban, azt részben leírhatnám Szakályról is. Talán nem véletlenül, hiszen alig pár kilométerre vannak egymástól. Szintén a 65-ös főút vágja ketté, szintén a Tamási Járáshoz tartozik. Lakosság száma 1352 fő a 2015-ös adatok szerint.

Áthalad rajta a Budapest-Pécs vasútvonal és kettészeli a Kapos folyó is. Történelme igen messzire nyúlik vissza. Adatgyűjtésem közben bukkantam rá egy érdekességre. Európai mércével is ritka kelta település nyomaira bukkantak itt. Középkori történelme hasonlít a régió településeinek történelmére. Honfoglalás-kori eredet, virágzó élet a XV. század végéig, majd pedig gyors elnéptelenedés a török alatt. A falu újjáéledéséhez a betelepítések adtak nagy lendületet.

Nevezetességei közé tartozik a katolikus templom, amelynek szentélyét a XV. században építették gótikus stílusban. A településen áthaladó szemet megragadják még Törő György falfaragó művész köztéri alkotásai is.

Aki többet szeretne megtudni Szakályról és a település pezsgő közösségi életéről, az keresse fel a www.szakaly.hu honlapot!

A Föld könyve eddig megtett 534 km-t.

Ötvennyolcadik állomás: Hőgyész

2017. október 16-án a Föld könyve Hőgyész nagyközségbe került, Botta György polgármester úr kezeibe.

Hőgyészt kettévágja a 65-ös főút. Közigazgatásilag a Tamási járáshoz tartozik. A 2015-ös adatok szerint lakosság száma 2858 fő.

A település egyik különlegessége, hogy két kastélya is van. Az egyik a Lichtenstein kastély, a másik pedig az Apponyi féle kastély, ahol korábban három csillagos szálloda is működött. Jelenleg a kastély értékesítés alatt áll.

A nagyközség története az Árpád korig nyúlik vissza, mikor is itt királyi menyét vadászokat telepítettek le. A település neve is innen származik: hölgymenyét vadászoknak, vagyis hőgyészek települése. 1753-ban mezővárosi rangot kapott köszönhetően a németországi Fuldból ide telepített németeknek, akik az első magyarországi kékfestő üzemet itt hozták létre LINI FABRIKA néven. A település folyamatosan fejlődött a II. világháború kezdetéig. 1925-ben a lakosságlétszáma 4017 fő volt. A második világháború után a népességcsere Hőgyészt is érintette. 618 német családot telepítettek ki.

Manapság a nagyközség legjobb lehetőségei a falusi turizmus mellett az 54 fokos termálvíz tartozik. Aki többet szeretne megtudni Hőgyészről, az keresse fel a www.hogyesz.hu honlapot!

A Föld könyve eddig megtett 531 km-t.

Ötvenhetedik állomás: Felsónána

2017. szeptember 4-én a Föld könyve Felsónána községbe került, Bognár László polgármester úr kezeibe.

Az előző állomáshoz képest Felsónána alig pár kilométerre van. 633 lakosa van, szintén a Bonyhádi Járáshoz tartozik. A 65-ös főútról lekanyarodva közelíthető meg.

Történelme igen színes. A régészeti ásatások szerint már az őskortól lakott. A honfoglalás után a Szák nemzetség birtokolta a környéket. Az első írásos emlék 1271-ből való. A középkorban Királynána néven virágzó település volt itt, ami aztán a török idők végére teljesen elpusztult. A régi településtől 4 km-re alakult az új, aminek 1719-ben főleg magyar lakosai voltak. Majd egy bő évtizeddel később már főleg Hessen és Würtemberg tartományból érkező németekkel találkozhatunk az összeírásokban. A falu virágzását, ahogy azt már több tolnai település esetében is olvashattuk, a II. világháború utáni kitelepülés állította meg. 713 főt űztek el otthonából. Helyükre székelyeket és felvidéki magyarokat hoztak.

Nevezetességei közé tartozik a falu határában fellelhető Tolna Megye Geometria Középpontja, valamint a szeptemberben megrendezendő Béke Túra, amire a környékből is igen sokan érkeznek.

Még többet megtudhatnak a településről a www.felsonana.hu honlapról!

A Föld könyve eddig megtett 518 km-t.

Ötvenhatodik állomás: Murga

2017. augusztus 10-én a Föld könyve a Murga községbe került, Felkl Márton polgármester úr kezeibe.

Murga a Bonyhádi járáshoz tartozik, s a 65-ös főútról lekanyarodva közelíthető meg. A 2015-ös adatok szerint a teljes népessége 67 fő. A fellelhető adatok szerint középkori település, ami a török alatt elnéptelenedett, majd a XVIII. században hesseni evangélikus németekkel telepítették újra. Van evangélikus és katolikus temploma. Leghíresebb szülöttje Gömbös Gyula, aki 1932 és 1936 között volt Magyarország miniszterelnöke.

Sajnos a településnek nincs saját honlapja.

A Föld könyve eddig megtett 510 km-t, vagyis 612 ezer emberi lépést Magyarországon.

Ötvenötödik állomás: Kéty

2017. június 22-én a Föld könyve a Zombával szomszédos Kéty községbe került, Gödrei Zoltán polgármester úr asztalára.

Kéty nem egészen 3 kilométerre található Zombától, a 65-ös főút szeli ketté. A településen 695 lakos él. Fekvése szempontjából megegyezik Zombával (akivel egy közös hivatalt alkotnak), azaz Tolna megye közepén található a Bonyhádi járásban. Történelme egybeforr az egész hódoltsági Magyarországgal. Azaz a török előtt magyarok lakták (Gut-Keled nemzetség), de azelőtt szintén lakott egészen az őskorig visszamenően. A török alatt elnéptelenedik, vagyis komolya adófizetői réteggel nem rendelkezik. 1732-ben van újra hír róla, amikor már német telepések érkeznek ide. A második világháború után a németeket ki, a székelyeket betelepítették. A község ma sajnos nem fekszik preferált területen, ezért lakosság száma fogy. Aki többet szeretne megtudni Kétyről, az keresse fel a www.kety.hu honlapot!

A Föld könyve eddig megtett 504 km-t, vagyis 605 ezer emberi lépést Magyarországon.

Ötvennegyedik állomás: Zomba

2017. február 3-án a könyv Zombába jutott, Szűcs Sándor polgármester úr kezei közé.

Zomba község a 2015-ös népesség-nyilvántartási adatok szerint egy 2042 fős település Tolna megye bonyhádi járásában. Az aprófalvas vidéken méretével kiemelkedik. Talán ennek a méretnek az egyik okozója, hogy a 65-ös főút kettészeli. A www.zomba.hu honlapon részletes történeti leírást olvashatnak a településről, így én szemezgetésbe most nem kezdenék. Azonban egy érdekes történelmi tény elmesélek Zombáról, a hajdani zombaiakról.

A török után, mint ahogy minden hódoltsági települést újratelepítettek. Nem volt ez másképp Zomba esetében sem, ahová 1725 körül Győr környékéről érkeztek református magyarok. Azonban az 1740-es évek elején Döry Ádám katolikus földesúr több sarcot is ejtett a különösebben meg nem megegyező telepéseken, akik úgy döntöttek 1744-ben, hogy továbbállnak. Meg sem álltak Békés megyéig, Harruckern J. György báró birtokáig. S ha már ott voltak, akkor meg is alapították gyorsan Orosházát. A történelmi hűség kedvéért annyit azért még hozzá kell tennem, hogy nem megalapították, hanem újralapították, hiszen a török előtt a mai város helye lakott volt. De az tény, hogy a zombai telepések vittek újra életet a Viharsarok eme szegletébe.

A Föld könyve eddig megtett 501 km-t.

Ötvenharmadik állomás: Kisdorog

2017. január 9-én a könyv eljutott Kisdorogba (740 fős Tolna megyei település), Klein Mihály polgármester úr kezei közé.

Határában római kori emlékeket tártak fel. Középkori történelméről keveset tudunk. A Dőry-család telepíti le német lakosait a XVII. században. A család romos kastélya még mindig áll a falu központjában. A Dőryiek és a kisdorogiak a bonyhádi tájfajta szarvasmarha tenyésztésével tették híressé magukat. Kisdorog volt az egyik fő tenyésztőhely. Az I. világháború után innen a törzskönyvezés Tolna megyében.

A buszmegálló mellett "Ora et Labora" feliratú kis kápolna, benne a Bonyhádi Zománcgyárban készült kép Szűz Máriáról és Szent Józsefről. A falu római katolikus temploma klasszicista homlokzattal 1809-ben épült. Berendezése szintén klasszicista. A plébánia ház 18. század végi régi barokk épület.

A II. világháború után német lakosságának zömét kitelepítik, helyükre bukovinai székelyek és felvidéki magyarok érkeznek. Tamás Menyhért író Kisdorogot vallja fogadott szülőföldjének, kisregényeiben tette híressé a környéket.

A faluhoz tartozik Ördögmalom, Juhépuszta és Ódány. Ez utóbbi Mária napi búcsújáról híres a környéken.

Fenti idézet a www.kisdorog.hu honlapról származik.

A Föld könyve eddig megtett 493 km-t.

Ötvenkettedik állomás: Bonyhádvarasd

November 4-én a könyv települést váltott. Mőcsényből Bonyhádvarasdra került, Csibi Zsolt polgármester úr asztalára.

Tolna megye bonyhádi járásának egyik faluja Bonyhádvarasd, ez a 416 fős kis település. Bonyhád észak-nyugati szomszédja, alig 9 km-re a 6-os főúttól. Sajnos saját honlapja nincs a településnek, így elég szerény információmennyiséget tudtam összevadászni. 1193-ban van az első okleveles említése. A török után német telepesek érkeztek a Baden-Württemberg tartományból.

1993 óta székely népdalkör működik a településen. Ha többet szeretne megtudni a helyről, akkor ne felejtse el benézni hozzájuk!

A Föld könyve eddig megtett 490 km-t.

Ötvenegyedik állomás: Mőcsény

Először is, minden tisztelem a grábóciaké, hiszen rendkívül komolyan vették a könyv küldetését. Gyorsaságuk miatt augusztus 5-én a könyv továbbhaladt Grábócról Mőcsényre, Krachun Elemér polgármester úr kezei közé.

Mőcsény lakosság száma 381 fő. Grábóctól délnyugatra található, 7 km-re a 6-os főúttól. Érzékelhető a Mecsek közelsége, hiszen a település dombok között fekszik. Kedvelt kirándulóhely, főleg az érintetlensége miatt csalogató.

Két kisebb része még Mőcsénynek Zsibrik és Palatnica. A lakosság nagy része sváb felmenőkkel rendelkezik. Sajnos Mőcsényről sokkal többet nem tudtam meg, mert a világhálón kevés róla az információ.

A Föld könyve eddig megtett 473 km-t.

Ötvenedik állomás: Grábóc

Július 25-én a könyv továbbhaladt Bonyhádról Grábócra, Takács László polgármester úr kezei közé. Grábóc Bonyhádtól alig pár kilométerre fekszik keleti irányban, Tolna megye déli részén. A 2015-ös adatok szerint 177 fő lakja.

A település közismert arról, hogy itt található egy görögkeleti (ortodox) kolostor, ahová a szocializmus alatt a szófiai pátriárkát (a bolgár ortodoxegyház feje) száműzték. Ma apácák lakják.

Grábóc írott történelme a XIV század elejéig nyúlik vissza. Akkoriban bencés zárda és templom működött itt. A török időkben ortodox szerb szerzetesek települtek itt meg. A mai ortodox templom 1736-ban épült. A XVIII. században a szerbek mellé svábok települtek. A XIX. század végére a lakosság jelentősebb része svábnak vallotta magát. A második világháború után a kitelepített németek helyére székelyek érkeztek. Ma is az ő leszármazottaik élnek többségben Grábócon.

Sajnos a településnek nincs saját honlapja, így a világháló böngészőit javaslom azoknak, akik a településről többet szeretnének megtudni.

A Föld könyve eddig megtett 467 km-t.